FAN VA TA’LIM YANGILIKLARI
ILMIY-METODIK JURNAL
ISSN 3093-8694 ◆ saen.uz
2026-yil
10 (2)-son

UDK: 378.147:811.111

Abduraimova Nozimaxon,
Andijon davlat pedagogika instituti tadqiqotchisi

RAQAMLI TA’LIM MUHITIDA BO‘LAJAK INGLIZ TILI O‘QITUVCHILARINING IJTIMOIY-PEDAGOGIK KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH TEXNOLOGIYASI: METODIK VA IJTIMOIY JIHATLAR INTEGRATSIYASI

Annotatsiya. Maqolada raqamli ta’lim muhitida bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarining ijtimoiy-pedagogik kompetentligini rivojlantirish masalasi metodik va ijtimoiy jihatlarning o‘zaro integratsiyasi asosida yoritilgan. Xususan, raqamli texnologiyalarning ta’lim jarayoniga keng joriy etilishi sharoitida o‘qituvchining nafaqat til o‘rgatish, balki o‘quvchilarning ijtimoiylashuvi, raqamli xavfsizligi va ijtimoiy-emotsional rivojlanishini qo‘llab-quvvatlashdagi kasbiy vazifalari tahlil qilingan. Mavzuga oid ilmiy manbalar integrativ yondashuv asosida o‘rganilib, metodik kompetentlik va ijtimoiy-pedagogik kompetentlik o‘rtasidagi uzviy bog‘liqlik ochib berilgan. Tahlil natijalariga ko‘ra, informativ, operativ, integrativ va kreativ bosqichlardan iborat metodik-ijtimoiy texnologiya loyihasi, lingvo-ijtimoiy integrativ dars modeli hamda kompetentlikni baholash mezonlari ishlab chiqilgan. Taklif etilgan yondashuv bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarining kasbiy tayyorgarligini takomillashtirishga xizmat qilishi mumkin.

Kalit so‘zlar: ijtimoiy-pedagogik kompetentlik, metodik kompetentlik, bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchisi, raqamli ta’lim muhiti, raqamli ijtimoiylashuv, ijtimoiy-emotsional kompetentlik, onlayn xavfsizlik, lingvo-ijtimoiy integratsiya, pedagogik texnologiya.

ТЕХНОЛОГИЯ РАЗВИТИЯ СОЦИАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА В ЦИФРОВОЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СРЕДЕ: ИНТЕГРАЦИЯ МЕТОДИЧЕСКИХ И СОЦИАЛЬНЫХ АСПЕКТОВ

Аннотация. В статье рассматривается проблема развития социально-педагогической компетентности будущих учителей английского языка в цифровой образовательной среде на основе интеграции методических и социальных аспектов. В условиях широкого внедрения цифровых технологий анализируются профессиональные функции преподавателя, связанные не только с обучением иностранному языку, но и с поддержкой социализации, цифровой безопасности и социально-эмоционального развития обучающихся. На основе интегративного анализа научной литературы раскрывается взаимосвязь методической и социально-педагогической компетентности. По результатам исследования предложен проект методико-социальной технологии, включающий информативный, оперативный, интегративный и креативный этапы, модель лингвосоциального интегративного урока и критерии оценки компетентности. Предлагаемый подход может способствовать совершенствованию профессиональной подготовки будущих учителей английского языка.

Ключевые слова: социально-педагогическая компетентность, методическая компетентность, будущий учитель английского языка, цифровая образовательная среда, цифровая социализация, социально-эмоциональная компетентность, онлайн-безопасность, лингвосоциальная интеграция, педагогическая технология.

TECHNOLOGY FOR DEVELOPING THE SOCIO-PEDAGOGICAL COMPETENCE OF FUTURE ENGLISH LANGUAGE TEACHERS IN A DIGITAL LEARNING ENVIRONMENT: INTEGRATING METHODOLOGICAL AND SOCIAL ASPECTS

Abstract. This article examines the development of socio-pedagogical competence among pre-service English language teachers in a digital educational environment through the integration of methodological and social aspects. In the context of the widespread implementation of digital technologies in education, the professional responsibilities of teachers are analyzed not only in terms of language instruction but also in relation to supporting learners' socialization, digital safety, and social-emotional development. An integrative analysis of relevant academic literature reveals the relationship between methodological and socio-pedagogical competence. Based on the findings, a methodological-social technology framework consisting of informative, operational, integrative, and creative stages is proposed, together with a linguo-social integrated lesson model and assessment criteria. The proposed approach may contribute to improving the professional preparation of future English language teachers.

Keywords: socio-pedagogical competence, methodological competence, pre-service English language teacher, digital educational environment, digital socialization, social-emotional competence, online safety, linguo-social integration, pedagogical technology.

KIRISH

Bugungi globallashuv va raqamli transformatsiya sharoitida ta'lim tizimida yuz berayotgan o‘zgarishlar pedagog kadrlar oldiga yangi kasbiy talablarni qo‘ymoqda. Zamonaviy o‘quvchi bilim olish, axborot izlash, muloqot qilish va o‘z fikrini ifodalash jarayonlarining katta qismini raqamli muhitda amalga oshirmoqda. Natijada o‘qituvchining kasbiy faoliyati an'anaviy bilim berish vazifasi bilan cheklanib qolmay, balki o‘quvchilarning raqamli ijtimoiylashuvi, axborot xavfsizligi, o‘zaro munosabatlari va ijtimoiy-emotsional rivojlanishini pedagogik jihatdan qo‘llab-quvvatlashni ham qamrab olmoqda.

Ayniqsa, ingliz tili ta'limida raqamli muhitning imkoniyatlari alohida ahamiyatga ega. Chunki ingliz tili o‘quvchilarni xalqaro axborot makoni, xorijiy ta'lim resurslari va turli virtual muloqot platformalari bilan bog‘lovchi muhim vosita hisoblanadi. Bunday sharoitda bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchisi til o‘rgatish metodikasini puxta egallash bilan birga, o‘quvchilarda madaniyatlararo muloqot, raqamli etika, hamkorlik va ijtimoiy mas'uliyat ko‘nikmalarini shakllantirishga ham tayyor bo‘lishi zarur.

O‘zbekistonda xorijiy tillarni o‘rganishni ommalashtirish va ta'lim jarayonlarini raqamlashtirish davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri sifatida belgilangan. Xususan, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 19-maydagi PQ-5117-son qarori hamda 2020-yil 5-oktabrdagi PF-6079-son Farmonida xorijiy tillarni o‘qitish va raqamli texnologiyalarni rivojlantirishga oid vazifalar belgilangan. Mazkur vazifalar bo‘lajak pedagoglarning kasbiy kompetentligini zamonaviy talablar asosida rivojlantirishni taqozo etadi.

Mavjud ilmiy tadqiqotlarda bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarining metodik kompetentligini rivojlantirish, raqamli ta’lim resurslaridan foydalanish, nutqiy malakalarni shakllantirish va ijtimoiy-pedagogik tayyorgarlik masalalari alohida yo‘nalishlarda o‘rganilgan. Biroq ushbu yo‘nalishlarni yagona pedagogik tizimda birlashtirish, xususan, til o‘rgatish jarayoniga ijtimoiy-pedagogik maqsadlarni izchil kiritish masalasi yanada chuqur tadqiq etishni talab qiladi.

Shundan kelib chiqib, maqolaning maqsadi raqamli ta’lim muhitida bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarining ijtimoiy-pedagogik kompetentligini rivojlantirishning metodik va ijtimoiy jihatlarini o‘zaro bog‘liq holda tahlil qilish hamda mazkur jarayonni takomillashtirishga qaratilgan texnologik modelni taklif etishdan iborat.

ADABIYOTLAR TAHLILI

Bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarining kasbiy kompetentligini rivojlantirish masalasi mahalliy va xorijiy tadqiqotchilar tomonidan turli ilmiy yondashuvlar asosida o‘rganilgan. Ushbu tadqiqotlarda metodik tayyorgarlik, raqamli ta’lim vositalaridan foydalanish, ijtimoiy-pedagogik faoliyat va shaxsning kasbiy rivojlanishi muhim tarkibiy qismlar sifatida e’tirof etiladi.

E.K. Moydinova bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarining kasbiy kompetensiyasini veb-resurslar asosida shakllantirish masalasini tadqiq etib, ta’lim jarayonida turli elektron resurslardan maqsadli foydalanishning metodik imkoniyatlarini asoslab bergan. Muallif Hotlist, Multimedia Scrapbook, Treasure Hunt, Subject Sampler, Insight Reflector, Concept Builder va WebQuest kabi resurs formatlarini o‘quv mashg‘ulotlariga tatbiq etish orqali talabalarning mustaqil faoliyati va kasbiy tayyorgarligini rivojlantirish mumkinligini ko‘rsatadi.

D.R. Alaudinova tadqiqotida bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarining og‘zaki nutq malakalarini rivojlantirish metodikasi kompetensiyaviy yondashuv asosida yoritilgan. Unda konseptual xaritalar, aqliy xaritalar, kommunikativ va vaziyatli topshiriqlardan foydalanishning samarali jihatlari ochib berilgan. Mazkur yondashuvlar til o‘rgatish jarayonida mustaqil fikrlash, muloqot va o‘zaro hamkorlikni rivojlantirish uchun muhim metodik asos bo‘lib xizmat qiladi.

Z.K. Qurbaniyazova ijtimoiy-pedagogik kompetentlikni rivojlantirish masalasini o‘rganib, uning kognitiv, kasbiy-faoliyatli va kasbiy-shaxsiy komponentlarini ajratib ko‘rsatadi. Tadqiqotda bo‘lajak pedagoglarning oila, ta’lim muassasasi, mikromuhit va turli ijtimoiy guruhlar bilan samarali hamkorlik qilishga tayyorligini shakllantirishga alohida e’tibor qaratilgan. Ushbu yondashuv ijtimoiy-pedagogik kompetentlikni faqat nazariy bilimlar yig‘indisi sifatida emas, balki amaliy faoliyatda namoyon bo‘ladigan kasbiy sifat sifatida baholash imkonini beradi.

A. Maslow ehtiyojlar nazariyasida shaxs rivojlanishining muhim sharti sifatida xavfsizlik, ijtimoiy mansublik, hurmat va o‘zini namoyon qilish ehtiyojlarini ta’kidlaydi. Mazkur qarashlar pedagogik jarayonda o‘quvchilarning psixologik ehtiyojlarini hisobga olish va ijobiy ijtimoiy muhitni shakllantirish zarurligini asoslaydi.

T. Winman raqamlashtirilgan jamiyatda ijtimoiy pedagogikaning o‘rnini tahlil qilib, raqamli texnologiyalar insonlarning kundalik hayoti, ijtimoiylashuvi va o‘zaro munosabatlariga sezilarli ta’sir ko‘rsatayotganini qayd etadi. Shu nuqtayi nazardan, zamonaviy pedagog raqamli muhitda yuzaga keladigan ijtimoiy muammolarni anglash va ularni pedagogik vositalar yordamida hal qilish kompetentligiga ega bo‘lishi lozim.

Shuningdek, G.P. Narkabilova raqamli madaniyatni shakllantirishda aralash ta’lim, multimodal yondashuv, loyihaviy ta’lim va hamkorlikka asoslangan metodlarning imkoniyatlarini ochib beradi. Sh.A. Ataxo‘jayeva esa chet tili o‘qituvchilarida sotsial-emotsional kompetentlikni rivojlantirishning psixologik determinantlarini tahlil qilib, empatiya, emotsional o‘zini boshqarish va ijtimoiy-kommunikativ qobiliyatlarning kasbiy faoliyatdagi ahamiyatini asoslaydi.

Adabiyotlar tahlili shuni ko‘rsatadiki, metodik kompetentlik va ijtimoiy-pedagogik kompetentlikni rivojlantirish bo‘yicha muayyan ilmiy asoslar mavjud. Biroq ushbu ikki yo‘nalishni raqamli ingliz tili ta’limi doirasida yagona texnologik tizim sifatida amalga oshirish masalasi alohida metodik yechimlarni talab qiladi. Aynan shu jihat mazkur tadqiqotning asosiy ilmiy-amaliy yo‘nalishini belgilaydi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarining ijtimoiy-pedagogik kompetentligini rivojlantirish masalasini o‘rganishda integrativ tahlil, qiyosiy tahlil, ilmiy manbalarni tizimlashtirish va nazariy umumlashtirish metodlaridan foydalanildi. Tadqiqotning metodologik asosini kompetensiyaviy, tizimli, faoliyatga yo‘naltirilgan va shaxsga yo‘naltirilgan yondashuvlar tashkil etdi.

Ilmiy manbalar ikki asosiy yo‘nalish bo‘yicha tahlil qilindi. Birinchi yo‘nalishda bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarining metodik tayyorgarligi, raqamli ta’lim resurslaridan foydalanish, til ko‘nikmalarini rivojlantirish va kasbiy faoliyatni loyihalash masalalari o‘rganildi. Ikkinchi yo‘nalishda esa ijtimoiy-pedagogik kompetentlik, raqamli ijtimoiylashuv, ijtimoiy-emotsional rivojlanish, onlayn xavfsizlik va pedagogik hamkorlik masalalariga e’tibor qaratildi.

Tahlil jarayonida metodik kompetentlikning maqsad, mazmun, metod, vosita va baholash komponentlari bilan ijtimoiy-pedagogik kompetentlikning kommunikativ, diagnostik, tashkiliy va refleksiv tarkibiy qismlari o‘zaro qiyoslandi. Olingan nazariy xulosalar asosida metodik-ijtimoiy texnologiya loyihasi ishlab chiqildi.

Taklif etilayotgan texnologiya to‘rt bosqichdan iborat: informativ, operativ, integrativ va kreativ. Har bir bosqichda raqamli ta’lim vositalari orqali til o‘rgatish maqsadlari ijtimoiy-pedagogik vazifalar bilan uyg‘unlashtiriladi. Shuni alohida ta’kidlash kerakki, mazkur texnologiya nazariy tahlil asosida ishlab chiqilgan loyiha bo‘lib, uning amaliy samaradorligini aniqlash uchun kelgusida maxsus tajriba-sinov tadqiqotlarini o‘tkazish zarur.

NATIJALAR

Ilmiy manbalar tahlili natijasida bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarining metodik va ijtimoiy-pedagogik tayyorgarligini bir-biridan ajratilgan holda rivojlantirish ta’lim jarayonining zamonaviy talablariga to‘liq javob bermasligi aniqlandi. Chunki raqamli ta’lim muhitida til o‘rgatish jarayoni o‘quvchilarning o‘zaro munosabatlari, ijtimoiy xulq-atvori, raqamli xavfsizligi va emotsional holati bilan bevosita bog‘liq. Tahlil qilingan ilmiy ishlar metodik jihatdan raqamli resurslar, interfaol topshiriqlar, kommunikativ mashqlar va loyihaviy faoliyatning keng imkoniyatlarini ko‘rsatadi. Ijtimoiy-pedagogik tadqiqotlarda esa empatiya, diagnostik faoliyat, hamkorlik, nizolarni hal etish va shaxsning ijtimoiy muhitga moslashuvi asosiy tarkibiy qismlar sifatida namoyon bo‘ladi. Biroq ushbu imkoniyatlarni ingliz tili darslarida yagona maqsad asosida birlashtirish zarurati mavjud.

Mazkur muammoni hal etish maqsadida metodik-ijtimoiy texnologiyaning quyidagi bosqichlari taklif etildi.

1-jadval. Bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarining ijtimoiy-pedagogik kompetentligini rivojlantirish texnologiyasi

Bosqich	Metodik vositalar	Amaliy topshiriqlar	Kutiladigan kompetensiya
Informativ	Hotlist, Multimedia Scrapbook	Raqamli xavfsizlik va kiberbullingga oid ingliz tilidagi matnlarni o‘rganish, atamalar lug‘atini tuzish	Axborot bilan ishlash va ijtimoiy xatarlarni anglash
Operativ	Treasure Hunt, Subject Sampler	Virtual muloqotdagi nizoli vaziyatlar bo‘yicha ingliz tilida rolli o‘yinlar tashkil etish	Kommunikativ va diagnostik malaka
Integrativ	Insight Reflector, Concept Builder	O‘quvchi, oila, ta’lim muassasasi va ijtimoiy muhit o‘rtasidagi munosabatlarni tahlil qilish	Tizimli fikrlash va refleksiv kompetentlik
Kreativ	WebQuest	Raqamli xavfsizlikka oid ikki tilli materiallar va integrativ mikrodarslar yaratish	Tashkiliy, ijodiy va hamkorlik kompetentligi

Informativ bosqichda talabalar raqamli ta’lim muhitida uchraydigan ijtimoiy muammolar, internet xavfsizligi, kiberbulling va raqamli etika to‘g‘risidagi nazariy bilimlarni egallaydilar. Ingliz tilidagi autentik materiallar bilan ishlash orqali kasbiy lug‘at boyligi ham rivojlantiriladi.

Operativ bosqichda nazariy bilimlarni amaliy vaziyatlarda qo‘llashga e’tibor qaratiladi. Masalan, virtual guruhda kamsitish yoki nizoli munosabat yuzaga kelgan

vaziyatlar rolli o‘yinlar orqali modellashtiriladi. Talabalar bunday holatlarda pedagogik jihatdan to‘g‘ri munosabat bildirish, o‘quvchini qo‘llab-quvvatlash va konstruktiv muloqotni tashkil etish ko‘nikmalarini mashq qiladilar.

Integrativ bosqichda metodik va ijtimoiy-pedagogik bilimlar o‘zaro birlashtiriladi. Talabalar o‘quvchi, oila, ta’lim muassasasi va ijtimoiy muhit o‘rtasidagi munosabatlarni tahlil qilib, mavjud muammolarning yechimiga qaratilgan pedagogik qarorlarni ishlab chiqadilar.

Kreativ bosqichda esa talabalar mustaqil ravishda raqamli ta’lim resurslari, ikki tilli axborot materiallari va integrativ dars loyihalarini yaratadilar. Ushbu jarayonda ularning ijodkorligi, tashabbuskorligi, pedagogik mas’uliyati va hamkorlik qobiliyatlari rivojlantiriladi.

Taklif etilayotgan texnologiyaning asosiy metodik mexanizmi lingvo-ijtimoiy integrativ dars modelidir. Mazkur modelda har bir mashg‘ulot ikkita o‘zaro bog‘liq maqsad asosida tashkil etiladi: birinchisi, ingliz tilidagi kommunikativ kompetensiyani rivojlantirish; ikkinchisi, o‘quvchilarda ijtimoiy-pedagogik va raqamli madaniyatga oid ko‘nikmalarni shakllantirish.

Masalan, “Digital Citizenship” mavzusidagi mashg‘ulotda talabalar ingliz tilida fikr bildirish, munozara olib borish va tavsiyalar berish bilan bir qatorda, internetdagi mas’uliyatli xulq-atvor, shaxsiy ma’lumotlarni himoya qilish va virtual muloqot madaniyatiga oid bilimlarni ham o‘zlashtiradilar.

Ijtimoiy-pedagogik kompetentlikni baholashda quyidagi komponentlarni hisobga olish maqsadga muvofiq:

2-jadval. Ijtimoiy-pedagogik kompetentlikni baholash mezonlari

Komponent	Asosiy ko‘rsatkichlar	Baholash vositalari
Motivatsion-qadriyatli	Empatiya, ijtimoiy mas’uliyat, inklyuziv munosabat	So‘rovnoma, o‘zini o‘zi baholash
Kognitiv	Raqamli xavfsizlik, ijtimoiy-pedagogik muammolar va metodik vositalar haqidagi bilimlar	Test, vaziyatli topshiriqlar
Faoliyatli	Integrativ dars loyihalash, muloqot va nizolarni konstruktiv hal etish	Amaliy mashg‘ulot, rolli o‘yin
Refleksiv	O‘z faoliyatini tahlil qilish, pedagogik qarorlarni baholash va takomillashtirish	Elektron portfolio, refleksiv hisobot

Mazkur mezonlar bo‘lajak o‘qituvchining nafaqat nazariy bilimlarini, balki ularni real pedagogik vaziyatlarda qo‘llash imkoniyatlarini ham baholashga xizmat qiladi.

MUHOKAMA

O‘rganilgan ilmiy manbalar va ishlab chiqilgan texnologik loyiha bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarining kasbiy tayyorgarligida metodik va ijtimoiy-pedagogik

kompetentlikni o‘zaro bog‘liq holda rivojlantirish zarurligini ko‘rsatadi. An’anaviy yondashuvda ingliz tili darsining asosiy natijasi o‘quvchilarning tinglab tushunish, gapirish, o‘qish va yozish ko‘nikmalari bilan belgilanadi. Biroq raqamli ta’lim sharoitida ushbu ko‘nikmalarni ijtimoiy mas’uliyat, axborot xavfsizligi va madaniyatlararo muloqot bilan uyg‘unlashtirish ham muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Moydinova va Alaudinova tadqiqotlarida taklif etilgan metodik vositalar bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarining kasbiy faoliyatini tashkil etish uchun muhim asos yaratadi. Qurbaniyazova va Ataxo‘jayeva ishlarida yoritilgan ijtimoiy-pedagogik hamda sotsial-emotsional kompetentlik komponentlari esa ushbu metodik asosni mazmunan boyitish imkonini beradi. Demak, metodik kompetentlikni faqat til o‘rgatish vositalarini egallash bilan cheklamasdan, uni o‘quvchilarning ijtimoiy rivojlanishini ta’minlashga yo‘naltirish zarur.

Shu bilan birga, raqamli texnologiyalardan foydalanishda pedagogik etika, shaxsiy ma’lumotlar daxlsizligi va o‘quvchilarning roziligi masalalariga alohida e’tibor qaratish lozim. Raqamli vositalar ta’lim samaradorligini oshirishi bilan birga, noto‘g‘ri qo‘llanilganda shaxsiy hayot daxlsizligi, psixologik xavfsizlik va o‘zaro ishonchga salbiy ta’sir ko‘rsatishi mumkin. Shu sababli bo‘lajak o‘qituvchilarni raqamli resurslardan foydalanishga o‘rgatishda nafaqat texnik imkoniyatlar, balki ularning axloqiy va pedagogik jihatlarini ham hisobga olish talab etiladi.

Taklif etilgan texnologiyaning muhim jihati shundaki, u ijtimoiy-pedagogik kompetentlikni alohida nazariy mashg‘ulotlar bilan cheklamaydi, balki uni ingliz tili darslarini loyihalash, tashkil etish va baholash jarayoniga singdiradi. Natijada bo‘lajak pedagog til o‘rgatish faoliyatini ijtimoiy rivojlanish bilan uyg‘unlashtirish imkoniyatiga ega bo‘ladi.

Biroq mazkur yondashuvning samaradorligi hozircha nazariy-metodik jihatdan asoslangan loyiha darajasidadir. Uning amaliy natijalarini aniqlash uchun oliy ta’lim muassasalarida tajriba va nazorat guruhlari asosida tajriba-sinov ishlarini tashkil etish, dastlabki va yakuniy diagnostika natijalarini qiyoslash hamda baholash mezonlarining ishonchliligini tekshirish maqsadga muvofiq.

XULOSA

Raqamli ta’lim muhitida bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarining ijtimoiy-pedagogik kompetentligini rivojlantirish metodik va ijtimoiy jihatlarning uzviy birligini ta’minlashni talab etadi. O‘tkazilgan nazariy tahlil natijasida mazkur kompetentlikni shakllantirishda raqamli ta’lim vositalari, kommunikativ metodlar, ijtimoiy-pedagogik vaziyatlar va refleksiv faoliyatning muhim o‘rni aniqlandi.

Tadqiqot asosida quyidagi xulosalarga kelindi:

Birinchidan, bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchisining kasbiy tayyorgarligi til o‘rgatish metodikasini egallash bilan bir qatorda, o‘quvchilarning ijtimoiylashuvi, raqamli xavfsizligi va ijtimoiy-emotsional rivojlanishini qo‘llab-quvvatlashga yo‘naltirilishi lozim.

Ikkinchidan, metodik va ijtimoiy-pedagogik kompetentlikni o‘zaro integratsiyalash ta’lim jarayonida nazariy bilimlarni amaliy faoliyat bilan bog‘lash imkonini beradi. Bunda raqamli resurslar faqat til ko‘nikmalarini rivojlantirish vositasi emas, balki ijtimoiy mas’uliyat va hamkorlikni shakllantirish omili sifatida ham namoyon bo‘ladi.

Uchinchidan, informativ, operativ, integrativ va kreativ bosqichlardan tashkil topgan metodik-ijtimoiy texnologiya bo‘lajak o‘qituvchilarning kasbiy tayyorgarligini takomillashtirish uchun nazariy-metodik asos bo‘lib xizmat qilishi mumkin.

To‘rtinchidan, lingvo-ijtimoiy integrativ dars modelidan foydalanish orqali ingliz tili ta’limining kommunikativ maqsadlarini ijtimoiy-pedagogik vazifalar bilan uyg‘unlashtirish imkoniyati yaratiladi.

Umuman olganda, bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarida ijtimoiy-pedagogik kompetentlikni rivojlantirish raqamli ta’limning zamonaviy talablariga javob beradigan, mas’uliyatli, empatik va ijtimoiy faol pedagog shaxsini shakllantirishning muhim shartlaridan biridir. Kelgusida taklif etilgan texnologiyani tajriba-sinovdan o‘tkazish, uning samaradorligini aniqlash va oliy ta’lim amaliyotiga tatbiq etish ushbu yo‘nalishdagi tadqiqotlarning ustuvor vazifasi hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abilova Z.J. Raqamli ta’lim sharoitida umumta’lim maktab ingliz tili o‘qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini takomillashtirish: PhD dissertatsiyasi avtoreferati. – Buxoro, 2026.
2. Alaudinova D.R. Kompetensiyaviy yondashuv asosida bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarining og‘zaki nutq malakalarini rivojlantirish metodikasi: PhD dissertatsiyasi avtoreferati. – Chirchiq, 2023.
3. Ataxo‘jayeva Sh.A. Oliy ta’lim muassasalari chet tili o‘qituvchilarida sotsial-emotsional kompetentlikni rivojlantirishning psixologik determinantlari: DSc dissertatsiyasi avtoreferati. – Buxoro, 2026.
4. Ernazarova G.O., Yuldashev A.G., Madrimova K.A. Bo‘lajak o‘qituvchilarda ijtimoiy-pedagogik kompetentlikni rivojlantirish // Экономика и социум. – 2023. – № 3-1 (106). – B. 599–603.
5. Mamatxanova N.T. Bo‘lajak o‘qituvchilarni internet-risk profilaktikasiga tayyorlashning pedagogik-psixologik mexanizmlari. – 2025. – B. 357–366. URL: https://journal.namspi.uz/public/articles_public_file/3c2cf77657dd20ecc541e4e74da089c3.pdf
6. Maslow A.H. Motivation and Personality. – New York: Harper & Row, 1987.
7. Moydinova E.K. Maktabgacha ta’limda bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarining kasbiy kompetensiyasini veb-resurslar asosida shakllantirish: PhD dissertatsiyasi avtoreferati. – Toshkent, 2024.
8. Narkabilova G.P. Aralash ta’lim sharoitida bo‘lajak o‘qituvchilarning raqamli madaniyatini shakllantirishning pedagogik tizimi: DSc dissertatsiyasi avtoreferati. – Farg‘ona, 2025.
9. Qurbaniyazova Z.K. Aralash ta’lim sharoitida bo‘lajak o‘qituvchilarning ijtimoiy-pedagogik kompetentligini rivojlantirish: DSc dissertatsiyasi avtoreferati. – Nukus, 2022.
10. Saydazimova D.X. Raqamli texnologiyalar vositasida bo‘lajak chet til o‘qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi: PhD dissertatsiyasi avtoreferati. – Toshkent, 2025.

11. Vaxabova O.G. Globallashuv sharoitida axborot muhitining yoshlar ijtimoiy normalari shakllanishiga ta’sirining psixologik jihatlari // Современное образование (Узбекистан). – 2024. – № 12 (145). – B. 46–51.

12. Vaxabova O. Turli psixodiagnostik metodikalarni qo‘llashning xususiyatlari // Journal of Pedagogical and Psychological Studies. – 2023. – Vol. 1, № 1. – B. 134–138.

13. Whittemore R., Knafl K. The Integrative Review: Updated Methodology // Journal of Advanced Nursing. – 2005. – Vol. 52, № 5. – P. 546–553.

14. Winman T. The Role of Social Pedagogy in a Digitalized Society // The Educational Review. – Bibliografik ma’lumotlar aniqlashtirilishi lozim.

15. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 19-maydagi PQ-5117-son “O‘zbekiston Respublikasida xorijiy tillarni o‘rganishni ommalashtirish faoliyatini sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qarori.

16. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 5-oktabrdagi PF-6079-son “Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Farmoni.